

Õiguskantsler

Madis Vinni
Maria Mägi Advokaadibüroo
madis@mmab.ee

Teie 04.08.2020 nr

Meie 10.12.2020 nr 6-1/201531/2006942

Investeeringisfondide põhiteabele esitatavatest sisu- ja vorminõuetest

Austatud Madis Vinni

Palusite kontrollida, kas [investeeringisfondide seaduse](#) (IFS) § 75 lõige 2 on põhiseaduspärane ning vastab seadustele. Teie hinnangul on see säte vastuolus [põhiseadusega](#), sest fondivalitsejatele pandud kohustuste sisu (erinevate fondide liikide osas) ei ole selge ega üheselt mõistetav, kuid kohustuste täitmata jätmise eest on ette nähtud karistus.

IFS § 75 lõige 2 on viiteline norm ning ütleb, et fondi põhiteabele esitatavad sisu- ja vorminõuded on sätestatud [komisjoni määruses \(EL\) nr 583/2010](#) (edaspidi EL määrus).

Selline umbmäärane viide ei aita kaasa õigusselgusele ning suure tõenäosusega võivad tekkida mitmed Teie avalduses osutatud probleemid. Samas ei ole Te avalduses näidanud ühtegi sellist konkreetset probleemi, mida ei saaks ületada tõlgendamisega. Olemasoleva teabe alusel ei ole aga põhjust kahelda IFS § 75 lõike 2 põhiseaduspärasuses.

Euroopa Liidu määruses sätestatud nõudeid kohaldatakse kõigi fondivalitsejate suhtes seoses kõigi nende valitsetavate eurofondidega (EL määruse art 2). Investorile esitatavat põhiteavet hõlmava dokumendi vorm ja sisu on kindlaks määratud määrusega (EL määruse art 3).

Finantsinspektsiooni senine fondivalitsejate kontrollimine on näidanud, et fondivalitsejad tõlgendavad EL määrusest tulenevaid nõudeid üldjuhul ühtemoodi, kuid erinev tõlgendamine pole siiski välistatud. Erinevat tõlgendamist kinnitab viimane Finantsinspektsiooni väärteomenetlusega lõppenud rikkumine, millele ka viitasite.

Rahandusministeerium on selgitanud, et avaliku fondi kohta avalikustatav teave on laiem kui fondi põhiteave (IFS § 75), mistõttu hõlmab see IFS § 81 lõikes 2 nimetatud dokumente ja lisaks ka muud teavet, mida fondivalitseja on fondi kohta avalikustanud. IFS § 80 kehtestab üldised nõuded igasugusele avalikustatavale teabele, mis hõlmab ka põhiteavet.

IFS § 73 lõike 3 kohaselt tuleb avaliku fondi puhul alati koostada ka põhiteabe dokument, erandiks on kinnised avalikud fondid (§ 73 lõige 10). Seega kohalduvad põhiteabe dokumendi nõuded lisaks eurofondidele ka pensionifondidele ja muudele avalikele avatud alternatiivfondidele (IFS § 25).

Õiguslikku ebaselgust võivad tekitada määruse sätted (art 29 ja 30), mida ei kohaldata näiteks pensionifondidele. Rahandusministeerium kaalub selles osas seaduse täpsustamist selliselt, et need erisused märgitakse ära IFS §-s 94 („Pensionifondi põhiteabele esitatavad täiendavad nõuded“).

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Sellekohaseid konsultatsioone on kavas alustada seoses eurofonde ja alternatiivfonde puudutava direktiivi ülevõtmisega peagi.

Rahandusministeerium leiab, et EL määruses sätestatud põhiteabe nõudeid ei ole mõistlik pensionifondide ja avalikele alternatiivfondide kohaldatavuse osas dubleerida, kuna sellisel juhul võib kannatada ka avalike fondide põhiteabe dokumentide senine ühtsus ja järjepidevus.

Euroopa Liidu õigusaktide keelelisel tõlgendamisel võib esineda puudusi, mistõttu on Rahandusministeerium soovitanud lähtuda fondide regulatsioonide ühtse tõlgenduse ja praktika kujundamiseks ingliskeelsest originaalversioonist. Samas on oluline tagada tõlgete ühtsus, milleks Rahandusministeerium on valmis edastama turuosalistelt EL institutsioonidele vajalikku tagasisidet.

Euroopa Liidu üks alusprintsiipe on n-ö mitmekeelsuse põhimõte (*multilingualism*). Seega ei saa põhiseaduse § 6 alusel piirata teistes keeltes tehtud ametlike tõlgete arvesse võtmist õigusaktide tõlgendamisel.

Euroopa Liidu aluslepingutes kehtestatud mitmekeelsuse põhimõtet on edasi arendatud Euroopa Kohtu praktikas. Euroopa Kohus on paljudes lahendites käsitletud keele ja tõlkimise küsimusi. Põhilised kohtupraktikas selgituse saanud printsiibid on järgmised: [kõik keeleversioonid on juriidiliselt võrdsed ja ühelgi neist ei ole eelisseisundit](#), selline [keelepoliitika tagab õiguskindluse, õigusakti tõlgendamisel ei saa tugineda vaid ühele keeleversioonile](#).

Selleks, et ka Teie kirjeldatud muresid lahendada, on Rahandusministeerium teadaolevalt alustanud läbirääkimisi Finantsinspeksiooniga, et täpsustada põhiteabe dokumentidega seonduvat. Samuti kaalub Rahandusministeerium IFS § 94 täpsustamist selliselt, et eristada määruse alusel pensionifondidele laienevad sätted muudest sätetest. Finantsinspeksioon on alustanud ettevalmistusi, et koostada juhend Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee juhendi täpsustamiseks, milleks vajalikud tegevused on planeerinud 2021. aastal.

Täna oluliste küsimuste eest. Loodan, et vastusest on abi nii Finantsinspeksiooni kui ka Rahandusministeeriumi algatustega töötamiseks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise